

Szakmai beszámoló
HAT-KP-1-2024/1-000818

Kalotaszeg kincsei - természetjárás és népi kultúra Kalotaszegen

Az előkészületek:

Célunk az volt, hogy kapcsolatot teremtsünk az erdélyi magyarsággal és erősítsük egymásban az együvé tartozás érzését. Kalotaszeg népi kulturális örökségét és természeti értékeit ismertük meg, a néphagyományok fontosságáról tanultunk.

A programban pályázó 7.A osztály tanulói és kísérő tanárai márciusban vettek részt a budapesti Magyarság Házában, a Szórványmagyarság címet viselő fotókiállításon. Az érzékenyítő foglalkozás és a tárlat arra is rávilágított, hogy milyen fontos szerepet játszanak a hétköznapi emberek a közösségépítésben és a hagyományok továbbadásában. A kiállítás nem csupán a látványra helyezte a hangsúlyt, hanem mélyebb megértésre is ösztönzött, szorosabb kapcsolatot teremtve a szórványmagyarság és a többségi nemzet tagjai között.

Az előkészítő órákon diákjaink megismerték a meglátogatott tájegységek történelmi múltját, és a régió etnikai sajátosságait, magyarságának múltját és jelenét. Az emlékvépcső kapcsán Trianonról emlékeztünk, megvizsgálva a békeszerződés földrajzi aspektusait, a határok által teremtett gazdasági, társadalmi viszonyokat. A Határtalanul! előkészítő óra során a Barangoló digitális tartalomtárat is használtuk.

Berkecz Pál adott elő Erdély és a "két haza" fogalmáról, etnikai összetételéről, a tatár- és a török hódítás utáni változásokról, Trianonról és a romániai magyarok helyzetéről. Borsós Nikolett az 1918 előtti erdélyi irodalom képviselőiről, majd az 1918 utáni irodalom korszakairól, alkotóiról és a nyelvjárásokról beszélt. Orosz Judit Erdély és a kalotaszegi tájegység zenéjéről, táncáról, népi hagyományairól mesélt. Diákjaink az út látnivalóiból készültek fel vetítéseikben.

Az utazás:

Első napunkon egy Arany János emlékhellyel, a nagyszalontai Csonka-toronnyal kezdtük az erdélyi utazásunkat. Megálltunk a Király-hágón, ami a történelmi Erdély kapuja, emiatt és a fantasztikus kilátás és táj miatt is érdemes volt belevenni a programba.

Odaúton felkerestük Sebesvár középkori várának romjait, ahonnan szép kilátás tárult elénk az Erdélyi-érchegységre és a Kalota-havasra.

Pál Berkecz

A második napon a kalotaszentkirályi magyar tannyelvű iskolába látogattunk. Kalotaszentkirályon az Ady Endre Általános Iskola 7. osztályos diákjaival találkozunk. Bemutattuk egymásnak iskolánkat, iskolánk névadóját, településeinket és azok neves magyar szülötteit.

Pál Berkecz

Pál Berkecz

Dél előtt lehetőségünk volt két csoportra osztva lovaskocsikon végigjárni Kalotaszentkirály utcáit, illetve meglátogatni a Püspök Panzió udvarán lévő tájházat, ahol különböző népi mesterségeket ismerhettünk meg. Délben kürtős kalácsot süttünk, ami az egyik legnépszerűbb programnak bizonyult.

Pál Berkecz

Pál Berkecz

Délután a Havasrekettye – Stanciu patak szurdokvölgye - Székelyjő vízesés 2 x 6 km-es könnyű gyalogtúrája várt az osztályra, az út végén a vízesés mindenkit lenyűgözött.

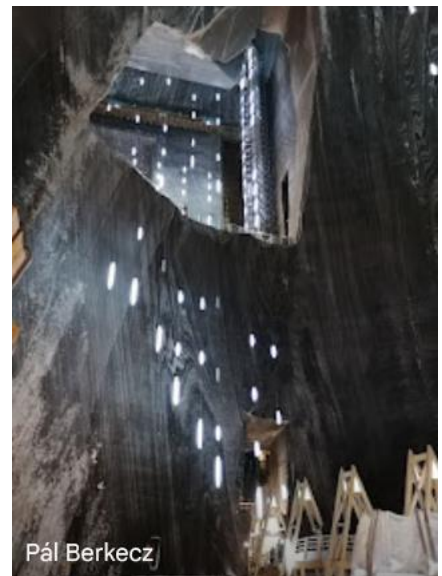
Délután meglátogattuk Magyarvalkón a 13. századi református erődtemplomot. A dombtetőn álló művészlakban és a hintáján ülve Jékely Zoltán költőnk emlékét idéztük fel. Jékelynek a Medárdus című regényét és Kalotaszegi elégiák című verseskötetét ez a falu ihlette.

A harmadik napon nagy kirándulást tettünk a Tordai-hasadéokban. A Hesdát-patak szurdokvölgye Erdély egyik legelképesztőbb természeti látványossága. Kellően látványos és kellőképpen kalandos a hasadék végigjárása és nem könnyű száraz lábbal zárni a túrát.

Tordán lehetőségünk volt Erdély legnagyobb, UNESCO Világörökség részét képező sóbányájának lenyűgöző földalatti világát megtekinteni csónakázási és sportolási lehetőségekkel.

Délután várost néztünk kincses Kolozsvárott, a Szent Mihály templom, Mátyás király szobra és szülőháza, Bocskai István szülőháza, a Babes-Bolyai Tudományegyetem, a Farkas utcai templom volt a program.

Este lehetőségünk volt „Kalotaszegi táncokra”, ahol népviseleti- és néptánc bemutatón vettünk részt, de a néptánc tanulására és mulatságra már nem volt módunk.

A negyedik napon Nagyváradon ellátogatunk a várba, sétát tettünk a történelmi belvárosban, ahol végigjárjuk a Bémer-tér és a Szent László-tér nevezetességeit (Szent László Templom, Emke, Fekete Sas Palota, Színház, stb.).

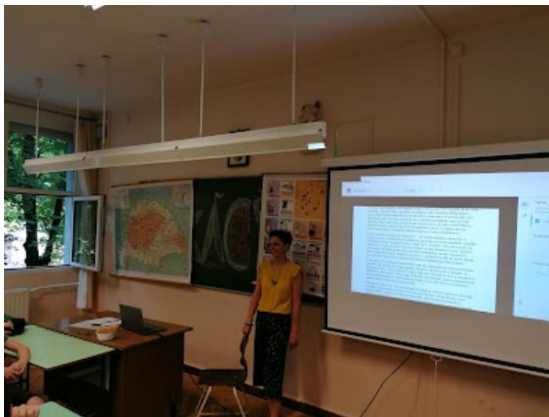

Megnéztük az Ady Múzeumot a költő egykori kedvenc kávéházában berendezve, amely ma már kiállító térként funkcionál.

Az értékelés:

Egy tanítási óra keretében értékeltük a kirándulást, felelevenítettük a szép emlékeket és felidéztük az úton tanultakat. A diákjaink választottak egy fotót, és az alapján az út számukra legkedvesebb emlékeit fogalmazták meg egy oldalnyi szövegben. Sokszínű lett az óra, volt szó természeti látnivalókról (Tordai-hasadék, sóbánya, Székelyjő-vízesés), épített örökségről (Kolozsvár, Nagyvárad, Sebesvár), de erdélyi ételekről, szokásokról is. Az osztály tagjai minőségbiztosítási értékelő lapot töltöttek ki a jó és a kevésbé jó élményeikről.

Az osztályközösség építésében és az erdélyi magyarsághoz való kötődésben, a határon túl élők helyzetének megértésében is jelentős hatása lehet a Határtalanul! utazásunknak.